Kursplan

Naturnära skogsbruk och mångbruk i skogen

11 januari – 11 juni 2027

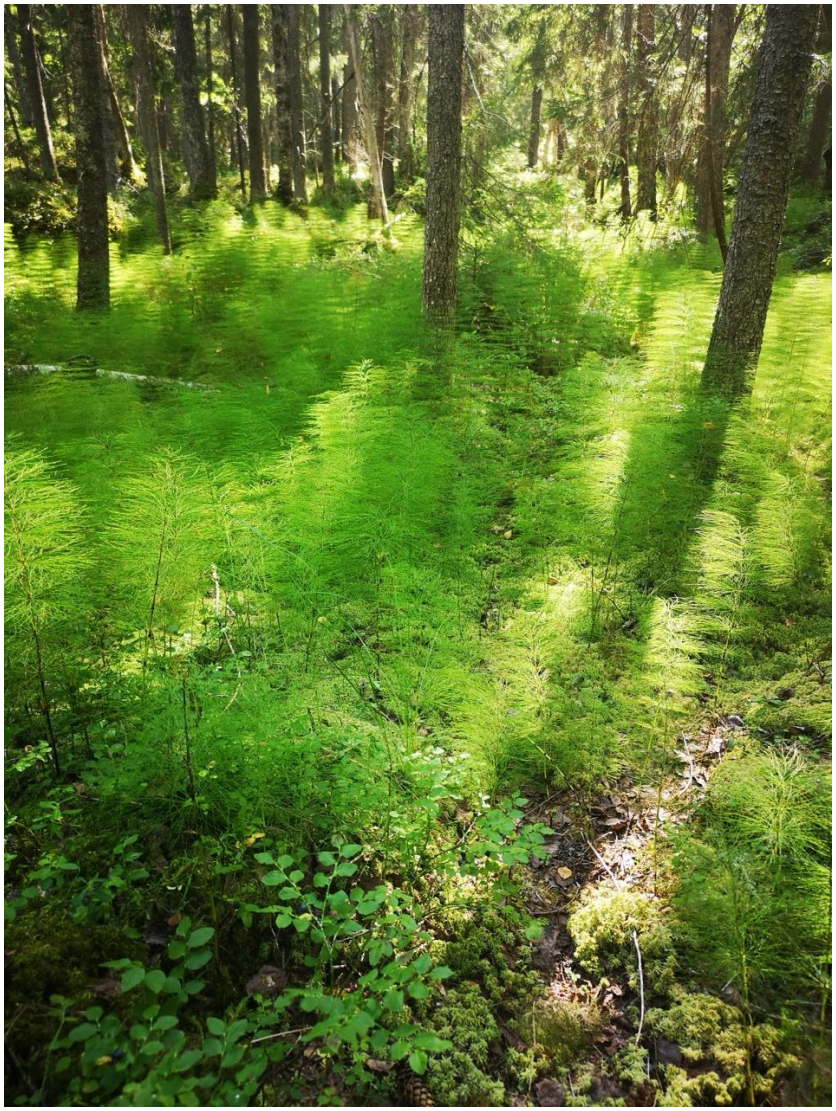

Färnebo folkhögskola

Om kursen

Namn: Naturnära skogsbruk och mångbruk i skogen
Studietid: 11/1 – 11/6, 2027
Studietakt: 50 %
Studieform: Distans med fysiska tre träffar
Studieort: Distans, Torsö och Österfärnebo
Huvudlärare: Markus Nyström och Jan Bertilsson
Kontaktperson: markus.nystrom@farnebo.se och jan.bertilsson@farnebo.se

---

Till vem vänder sig kursen

Kursen vänder sig till dig som:

● Är intresserad av naturnära skogsbruksformer och mångbruk – hur skogen kan ge fler värden än bara virkesproduktion. Vilka alternativ som finns till konventionellt skogsbruk och vilka problem och utmaningar, liksom fördelar, kommer med dessa alternativ med?

● Vill diskutera och lära dig om hur ett hållbart skogsbruk kan se ut, hur olika intressen rörande skogen inte behöver stå i kontrast till, utan kan samverka med, varandra.

● Vill lära dig om skogen som ekosystem, och hur regelverk, lagstiftning och byråkrati som berör skogen, liksom förmella naturskyddsformer, är strukturerade.

● Vill kombinera teori och praktik och lära tillsammans med andra.

● Vill lära dig hur man som skogsägare kan bedriva ett naturnära och hyggesfritt skogsbruk.

Kursinnehåll

Kursen handlar om hur skog kan brukas med hänsyn till ekosystemens långsiktiga funktion och biologiska mångfald. Fokus ligger på naturnära skogsbruk, kontinuitetsskogsbruk och hur olika former av mångbruk kan utvecklas parallellt med virkesproduktion.

Du får kunskap om:

● Skogens ekologi och dynamik
● Hyggesfria brukningsmetoder
● Plockhuggning och selektiv avverkning
● Skogsskötsel utifrån ståndort och naturliga processer
● Ekonomi och planering i småskaligt skogsbruk
● Biologisk mångfald och naturvård

● Mångbruk: exempelvis svamp, bär, rekreation, naturturism och förädling
● Skogsbruksplanering och praktisk tillämpning

Kursens syfte

Syftet med kursen är att ge deltagarna teoretisk förståelse och praktisk kunskap om hur skog kan brukas naturnära och med flera värden i fokus. Kursen vill stärka deltagarnas förmåga att fatta självständiga och hållbara beslut kring skogsförvaltning.

Kursen utgår från Färnebo folkhögskolas övergripande mål att:

● Utveckla deltagarna i riktning mot självständiga och handlingskraftiga människor, som känner ansvar för och solidaritet med andra.

● Ge deltagarna möjlighet att tillsammans erövra kunskap om sin sociala, politiska, kulturella och ekologiska situation.

● Utveckla deltagarnas förmåga att tillsammans med andra arbeta för gemensamma mål.

Kursens syfte är också att, utifrån dess specifika inriktning, möta Folkbildningsrådets riktlinjer (Förordning 2015:218 om statsbidrag till folkbildningen):

● Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.

● Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.

● Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

● Bidra till att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet

---

Kursens mål

Efter avslutad kurs förväntas deltagaren:

● Ha grundläggande kunskap om naturnära och hyggesfria skogsbruksmetoder.
● Allmänt förstå skogens ekologi och hur den kan ligga till grund för skötselbeslut.
● Kunna planera åtgärder i egen eller förvaltad skog utifrån naturnära principer.
● Ha fått inblick i olika former av mångbruk och hur de kan utvecklas.
● Ha skapat ett nätverk med andra skogsintresserade.

Arbetsformer

Kursen ges på 50% fart på distans i kombination med tre fysiska träffar under terminen. Närvaro på träffarna är obligatorisk.

Fysiska träffar

De gemensamma träffarna sker på Torsö i Vänern och i Österfärnebo. Varje träff kommer vara 2-3 dagar. Betoningen under träffarna kommer ligga på att vara ute i skog och arbeta med planering och bedömning av skogen. Kursledningen återkommer med datum för träffar.

Distansmoment

Mellan träffarna arbetar du även med instudering, hemuppgifter och praktiska uppgifter kopplade till din egen plats. Du har kontinuerlig kontakt med de andra kursdeltagarna och lärarna via Microsoft Teams. Du behöver vara aktiv på lärplattformen minst två gånger i veckan.

Undervisningen på distans tar lite olika former, t.ex. föreläsningar, diskussioner, och grupparbeten. Kursen har också ett moment av eget arbete och läsning. Digital kommunikation sker via lärplattform (Microsoft Teams). Du behöver ha tillgång till dator och stabil internetuppkoppling.

Undervisningen sker på svenska. Viss litteratur kan vara på engelska.

Praktiska moment

Kursen innehåller praktiska övningar i skog, exempelvis:

- Bedömning av bestånd och ståndort
- Urval av träd vid plockhuggning
- Naturvärdesbedömning
- Planering av åtgärder
- Diskussion kring ekonomi och långsiktighet

Antagningsvillkor

Grundläggande krav

Du måste uppfylla följande krav för att kunna komma in på kursen:

● Ha fyllt minst 18 det år som kursen börjar.

● Skickat in ansökan i tid.

● Varit drogfri i minst 1 år om du tidigare har missbrukat alkohol eller andra droger.

● Tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna delta i kursen.

● Tillräckliga kunskaper i engelska för att ta del av instudering på engelska.

● Privat dator med stabil internetuppkoppling.

● Grundläggande kunskaper i datoranvändning.

Särskilda krav

● Intresse för skogsbruk, naturvård och hållbar utveckling
● Gärna tillgång till egen eller närliggande skog (inget krav, men en fördel)

Urvalskriterier

Om det är fler sökande till kursen än vad det finns platser gör skolan ett urval bland de sökande som uppfyller grundkraven. Till kursen väljer skolan först utifrån:

- Den som anses ha störst behov av kursen.
- Den som bedöms vara mer motiverad att studera på folkhögskola.
- De som anses ha störst behov av det sammanhang och den pedagogik som folkhögskolan erbjuder.
- Den som anses kunna tillämpa kunskaperna från kursen i praktiken.
- Att skapa en så mångfacetterad grupp som möjligt.

Antagning

a) Du fyller i ansökan via skolans webbplats.

b) Ansök med ett personligt brev. Brevet får inte vara längre än 2500 tecken (inkl blanksteg). Brevet ska innehålla:

● En kort beskrivning av dig och din bakgrund

● Vad motiverar dig till att söka kursen Skogsträdgårdsodling i praktiken?

● Vad vill du att studierna ska leda till?

● Vilken förkunskap har du inom ämnet?

c) Skolan bekräftar att vi har fått in din ansökan när den kommit till oss. Bekräftelsen kommer per e-post senast en vecka efter att vi fått in din ansökan.

d) Senast den 21 december får du besked om du har blivit antagen eller om du hamnat på reservlista. Du kan endast hamna på reservlista om du uppfyller grundkraven för antagning (se ovan). Om du inte gör det meddelar vi dig att du inte kan bli antagen.

e) Beslut om antagning fattas av kursansvarig lärare. Om du inte blivit antagen och tycker att beslutet har fattats på fel grund kan du överklaga till skolans rektor och vidare till skolans styrelse.

Inställd eller reviderad kurs

Om kursen av någon anledning inte kan genomföras kommer de sökande samt antagna informeras muntligt och/eller skriftligt. Senast sex veckor efter senaste antagningsdatum beslutar skolan om en kurs ska ställas in.

Skolans tillgänglighet för studerande med funktionsnedsättning

Kursgården där träffarna äger rum är inte fullt tillgänglighetsanpassad. Kursen innehåller fysiskt krävande arbete i skog och studiebesök med varierande tillgänglighet och terräng,

Deltagare som behöver särskilt stöd för att kunna genomföra sina studier kan få hjälp med det i viss mån. Sådana behov behöver meddelas kursledningen i samband med ansökning till kursen. Bedömningen av hjälpbehovet sker individuellt i samråd med kursansvariga.

Villkor för att kursen ska anses fullgjord

Det är obligatorisk närvaro på de fysiska och digitala träffarna. För att kursen ska anses fullgjord krävs minst 80% närvaro på de fysiska träffarna, minst 80% närvaro på de digitala träffarna och att du fått godkänt på minst 80% av uppgifterna.

Kursen ger inte poäng eller examen på samma sätt som en högskolekurs, däremot får du ett studieintyg med en beskrivning av kursens innehåll efter avslutad utbildning där kursen redovisas med Godkänd/Icke godkänd.

Avgifter och kostnader

Att studera på Färnebo folkhögskola är kostnadsfritt. Du betalar en dock administrativ avgift på 200 kr per termin. Den administrativa avgiften täcker försäkring, studiematerial och vissa studiebesök. Du bekostar själv inköp av kurslitteratur, resor, mat och eventuellt boende.

Kostnader för mat

Att samlas kring gemensamma måltider är en viktig del i den sociala samvaron på vår folkhögskola och därför är lunch och fika under träffarna obligatoriska. Kostnaden för de obligatoriska måltiderna är kan variera **och är preliminär**, men utgå ifrån en kostnad på ca 150 kr per dag under kursträffarna. Under kursens nio träffdagar skulle det då sammanlagt bli ca 1350 kr. Kostnader för frukost samt middag kan tillkomma.

Kostnader för boende

Boendet under träffarna kostar ca 200-400 kr per natt. På träffen i Österfärnebo kan du boka boende i skolans lokaler till en kostnad av 400 kr enkelrum och 300 kr dubbelrum per natt. På träffarna på Torsö kan priset vara lite mer varierat beroende på boendeform.

CSN, närvaro och sjukanmälan

CSN

Kursen är CSN-berättigad på gymnasienivå. Du söker själv studiemedel på www.csn.se. Har du frågor gällande studielån/bidrag kontakta CSN. Behöver du hjälp med att söka kan du kontakta Tina Olsson på skolans administration (tina.olsson@farnebo.se).

Närvaro och ledighet

Träffarna är obligatoriska vilket innebär att du som deltagare ska delta på hela träffarna. Om du behöver vara ledig ska du prata med din kursansvariga lärare i god tid. Det är viktigt att komma ihåg att även om du fått din ledighet beviljad av läraren så räknas det som frånvaro. Du har eget ansvar att se till att du deltar i minst 80% av undervisningen under läsåret. Hög frånvaro kan leda till en varning, och om det upprepas kan det leda till avstängning.

Hur gör jag om jag är sjuk eller vabbar?

All schemalagd undervisning är obligatorisk. Anmälan om frånvaro meddelas till lärarna via Teams.

Du ska även göra en sjukanmälan på följande sätt:

– När du är sjuk ska du anmäla det omgående, helst första sjukdagen och senast sjunde dagen, till Försäkringskassan

– När du är hemma för vård av barn (VAB) ska du anmäla detta till CSN senast en vecka efter första vårddagen.

Vid frånvaro på grund av sjukdom eller vård av barn som överstiger en vecka krävs läkarintyg som skickas till Tina Olsson (tina.olsson@farnebo.se).

Hur påverkar frånvaro studiestödet?

Du får studiemedel för studier på folkhögskola när du studerar i den takt som står i din utbildningsplan. Om du har låg studieaktivitet och hög frånvaro riskerar du att bli avstängd eller utskriven, vilket påverkar ditt studiemedel från CSN. För att få studiemedel måste du kunna visa att du klarat av dina studier. Veckor då du varit sjuk, och som Försäkringskassan har godkänt, räknas inte när CSN prövar dina studieresultat. Detsamma gäller vård av barn eller närstående, om du har anmält detta till CSN.

Vad gäller vid studieavbrott?

Deltagare som vill avbryta sina studier meddelar detta till kursansvarig. Om du har studiemedel från CSN måste du även kontakta CSN och meddela ditt studieavbrott. Mer information om CSN och andra bidrag finns att läsa på csn.se och folkhogskola.nu.

Deltagarinflytande och studeranderätt

Deltagarnas inflytande på Färnebo folkhögskola kan ske både inom ramen för den egna kursen och inom skolan som helhet. I kursernas vardag sker deltagarinflytandet på en rad olika sätt. Bland annat genom kontinuerligt pågående samtal om studiemiljö och kursens upplägg och innehåll.

Studeranderätt

I skolans Studeranderättsliga standard kan du läsa om vilka rättigheter och skyldigheter som gäller på Färnebo folkhögskola, det handlar om både dina och våra rättigheter och skyldigheter.

Kurator

Om du under studietiden mår dåligt på ett sätt som påverkar dina studier har du möjlighet att boka in samtal med skolans kurator Eleonor Marklund. Hon erbjuder stödjande och vägledande samtal. Du kontaktar kuratorn via e-post: eleonor.marklund@farnebo.se.

Om Färnebo folkhögskola

Färnebo folkhögskola är freds-, miljö- och solidaritetsrörelsens folkhögskola Vi är en mötesplats för människor som vill lära sig mer om globala frågor, rättvisa och förändring och vi arbetar utifrån mer än fyrtio års erfarenhet av folkbildning och lärande. Läs mer på på vår hemsida under fliken: Om Färnebo folkhögskola.

Bakom Färnebo folkhögskola står 13 huvudorganisationer som är aktiva i solidaritets-, miljö- och fredsrörelsen. Dessa organisationer samarbetar med skolan kring kursverksamhet. Läs mer på på vår hemsida under fliken: Våra huvudorganisationer

En alkohol- och drogfri skola

Vår skola erbjuder möjlighet till alternativa sätt att leva och lära tillsammans. En kurs på Färnebo folkhögskola förutsätter att deltagarna har ansvar gentemot varandra och respekterar varandra. En grundläggande förutsättning för att detta ska kunna förverkligas är en drog- och alkoholfri skolmiljö.

Alkohol är ett av vårt samhälles stora sociala problem. Vi bär med oss olika erfarenheter av alkohol och andra droger. Oavsett vilken bakgrund du har ska du kunna gå på Färnebo folkhögskola. Vi ser Färnebo folkhögskola som ett alternativ till alkohol- och droganvändningen i det övriga samhället. Du kan läsa mer i skolans policy mot droger och alkohol.

Kontaktuppgifter

Har du frågor om kursen kontakta kursansvarig lärare.

Ansvariga lärare:

Markus Nyström

E-post: markus.nystrom@farnebo.se

Jan Bertilsson

Jan.bertilsson2@hotmail.se

Rektor

Anna-Karin Raphasha Björnberg

E-post: anna-karin.bjornberg@farnebo.se

Telefon: 070-286 66 94

CSN-ansvarig

Tina Olsson

E-post: tina.olsson@farnebo.se

0291-202 75

Färnebo folkhögskola

E-post: info@farnebo.se

Telefon: 0291-202 75

Postadress: Färnebo folkhögskola. Färnebovägen 874. 811 74 Österfärnebo

Webbsida: www.farnebo.se